

Riscurile operaționale asociate IT&C în domeniul bancar (I)

Acordurile Basel II/III solicită adecvarea capitalului/lichidității în funcție de riscuri. Printre riscuri se regăsește riscul operațional. Contribuția problemelor aferente IT&C la acest risc este majoră. În cadrul conferinței Cyberthreats, organizată de IBR, subiectul acestor riscuri operaționale a stârnit un deosebit interes.

Dr. Călin M. Rangu
Institutul Bancar Român

Riscul operațional este definit ca fiind riscul pierderilor rezultate din nefuncționarea sau utilizarea inadecvată a proceselor interne, a oamenilor și a sistemelor sau a unor evenimente externe.

Câteva aspecte ale riscurilor operaționale aferente IT&C sunt identificate de către Banca Centrală a Austriei în ghidul de management al riscurilor operaționale, conform figurii alăturată.

Conform avizului din 12 iulie 2012 al Comitetului Economic și Social European pe tema „Ce schimbări vor produce noile regulamente financiare în sectorul bancar european?”, se prezintă:

La pct. 5.10r. „Evoluția canalelor de distribuție va conduce în cele din urmă la o micșorare a rețelelor de agenții și la o contractare a ocupării forței de muncă. Aplicarea Directivei IV privind cerințele de capital va antrena o creștere a ocupării forței de muncă din bănci la nivelul departamentelor IT și al celor responsabile cu gestionarea riscurilor, în detrimentul altor activități bancare. La toate nivelurile trebuie să se dezvolte un dialog social de calitate referitor la ocuparea forței de muncă și la formarea profesională, astfel încât să se gestioneze în mod corespunzător evoluțiile în curs.”

La pct. 6.7. „Trebuie să se stabilească norme obligatorii referitoare la accesul la profesia bancară, pentru a permite o selecție a personalului, ale cărui competențe să confere încredere clienților și investitorilor.” (În această privință, Institutul Bancar Român își poate aduce o contribuție importantă în susținerea competențelor necesare personalului bancar, a instruirii, evaluării și certificării profesionale pentru a atinge eficiența necesară, în special legată de managementul riscurilor).

Cadrul de reglementare actual în domeniul standardelor sistemelor IT&C pentru industria bancară se regăsește în 9 reglementări specifice cerințelor de audiere a sistemelor operaționale de IT și securitate în sistemul bancar.

Supravegherea prudențială (EBA – European Banking Authority, BNR) pune un accent sporit pe utilizarea de tehnologii IT&C (teste de stres,

utilizează platforme și standarde de multe ori diferite, necesitând interfațarea diferitelor sisteme și crescând riscurile IT aferente.

Dacă începem analiza potențialelor riscuri, acestea rezidă și din:

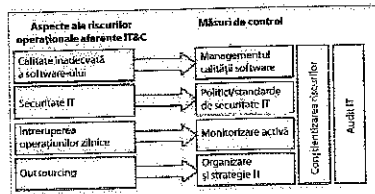
- tentativele de fraudare bancară, phishing, atacuri informatice
- riscurile aferente activităților externalizate, ale activităților IT și de comunicații interne, existând riscul unei expunerii mai mari decât cel evaluat și raportat către BNR
- Furnizorii de servicii externalizate pentru bănci nu prezintă întotdeauna același nivel de supraveghere și control ca cel aplicat băncilor, mulți nu pot fi audiați independent și pot avea un nivel redus de guvernare internă
- Tăierea bugetelor IT&C ale băncilor, sub influența crizei economice, poate reduce calitatea serviciilor preventive și corective

- Auditerile IT&C (solicitate de reglementări) urmează metodologii proprii auditorului respectiv și pot avea o calitate influențată de nivelul tarifelor negociate, ceea ce poate conferi un fals sentiment de asigurare referitor la nivelul siguranței IT

- Auditerile IT nu sunt certificate de un organism independent și acționează în afara unui sistem de monitorizare și raportare a riscurilor

- Personalul bancar este neuniform instruit, cerințele privind calificarea variază semnificativ de la bancă la bancă, accesul la informații și sisteme are loc fără un referențial unic asupra certificării, securității și conformității

Dar acestea nu se opresc aici și vor fi relevate și în numerele următoare.

simulării, indicatori de risc și performanță a sistemelor TIC, raportări a căror complexitate și interconclare a crescut semnificativ). Însă lăsa la latitudinea băncilor alegerea metodelor și tehnologiilor de administrare a riscurilor. Activitatea bancară utilizează tehnologia informației din ce în ce mai mult (Internet-banking, mobile banking, sisteme de plăți), iar furnizorii de soluții informatice